

Asia: VN/630/2022

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av klimatlagen

Lausunnonantajan lausunto

Frekvensen för utarbetandet av den kommunala klimatplanen (14 a § 1 mom)

-

Innehållet i den kommunala klimatplanen (14 a § 1–2 mom)

-

Uppföljning av den kommunala klimatplanen (14 a § 3 mom)

-

Beaktande av klimatplanen i kommunstrategin och i verksamhetsberättelsen (14 a § 3 mom)

-

Möjligheten att gemensamt utarbeta en klimatplan tillsammans med andra kommuner i regionen (14 a § 4 mom)

-

Sökande av ändring i statsrådets beslut på klimatlagens tillämpningsområde (21 b § 1–4 mom)

-

Sökande av ändring avseende kommunala klimatplaner (21 b § 5 mom)

-

Förslagets konsekvenser (kapitel 4.2 i motiveringarna)

-

Övriga synpunkter

SLC tackar för möjligheten att ge utlåtande och framför följande.

Finlands klimatlag omfattar idag också markanvändningssektorn i vilken ingår jord- och skogsbruksnäringarna. I och med att dessa sektorer är de enda samhällssektorer som kan fungera som kolsänkor genom växternas förmåga till assimilation är det ytterst viktigt att jord- och skogsbruksnäringarna inkluderas genast från början i planeringsprocessen när kommunerna gör upp sina lagstadgade klimatplaner. De privata markägarna i jord- och skogsbrukssektorn representeras av de nationella producentorganisationerna SLC och MTK, som har regional och lokal representation via anslutna landskapsförbund, skogsvårdsföreningar och lokalavdelningar. När kommunerna planerar klimatplanerna är det absolut nödvändigt att de lokala och regionala representanterna för jord- och skogsbruket involveras i ett så tidigt skede som möjligt.

När de kommunala planerna för minskning av klimatutsläppen är det viktigt att man använder sig av nyaste forskningsresultaten för att ge en rätt bild av växthusgasutsläppen men också om kolsänkorna. För att uppnå en verklig effekt måste man använda sig av tillämplig forskning där vi har långa anor i Finland. Det finns oroväckande exempel från flera kommuner i Finland där man tagit långtgående beslut om till exempel att lämna bort animaliska produkter på kommunens bjudningar eller gått inför för att tillämpa kalhyggesfritt skogsbruk i kommunens skogar utgående från en mycket smal kunskapsbas. Detta bygger i många fall på ideologi och så kallad symbolpolitik snarare än på etablerade, brett omfattade forskningsrön. En så kallad planetär syn på klimatpolitiken rakt av tillämplig i Finland utan lokala hänsyn leder oftast fel.

Vi har ännu betydande kunskapsluckor att fylla när det gäller jord- och skogsbrukets inverkan men producentorganisationerna SLC och MTK har gjort upp en klimatplan för jordbruket, Jordbrukets klimatvägkarta, där de mest effektiva åtgärderna för att minska jordbrukets klimatutsläpp och öka kolbindning finns listade. En motsvarande klimatvägkarta för skogsbruket har presenterats av Skogsindustrin r.f. Naturresursinstitutet LUKE forskar kontinuerligt i både jord- och skogsbrukets klimatpåverkan och SLC deltar bland annat i Baltic Sea Action Groups kolbindningsprojekt Carbon Action-projektet, där tillämplig forskning ute på gårdarna sker under ledning av Meteorologiska institutet. Om de kommunala klimatplanerna ska få verklig effekt i jord- och skogsbrukssektorn ska man bekanta sig med de rön som framkommer i denna forskning.

Ett framgångsrikt klimatarbete kräver alltid att man redan i planeringen beaktar långsiktig hållbarhet. Det betyder i praktiken att kommunerna måste beakta både ekonomiska, sociala och kulturella aspekter förutom de ekologiska aspekterna där klimatutsläppen ingår. I paragraf 8 i klimatlagen stipuleras att den nationella anpassningsplanen ska innehålla en risk- och sårbarhetsgranskning och handlingsprogram för anpassning inom olika förvaltningsområden enligt behov. Kommunerna borde också i sina planer åläggas att granska eventuella konsekvenser av planerna i synnerhet gällande matsäkerheten i Finland. Det är viktigt att kommunerna inte genom ogenomtänkta klimatplaner inför begränsningar som äventyrar en lönsam inhemsk primär- och livsmedelsproduktion och en fortsatt hög självförsörjningsgrad. De kommunala klimatplanerna får inte heller begränsa jord- och skogsbrukets möjligheter att använda sin mark och bedriva näring i enlighet med gällande lag.

Tyvärr är lönsamheten inom det finländska jordbruket idag mycket svag, vilket bör beaktas när man planerar åtgärder för markanvändningssektorn.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Mats Nylund

Centralförbundsordförande

Laxåback Jonas
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.